Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle 12.2.2025

LAUSUNTO INVESTOINTIEN VEROHYVITYKSESTÄ

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Elinkeinoelämän valtuuskunnalta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 207/2024 vp eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä. Kiitän lausuntopyynnöstä ja lausun EVAn asiantuntijana kunnioittavasti seuraavaa.

EVA kannattaa investointien verohyvityksen säätämistä ilmastoneutraaliin talouteen tähtääville investoinneille. Yhteisöveron alentamisella on tutkimuksissa havaittu positiivinen vaikutus investointeihin.[1] OECD:n vertailun[2] mukaan Suomessa on verotettu uusia aineellisia investointeja keskimääräistä voimakkaammin. Kannustimet on tehokasta kohdistaa uusiin investointeihin.[3]

Etla on laskenut, että yhteisöveron kevennys saattaa pitkällä aikavälillä maksaa itsensä takaisin julkiselle sektorille, kun muutoksen kaikki vaikutukset otetaan huomioon.[4] Veronkevennyksen laajemmat positiiviset vaikutukset talouteen olisi hyvä huomioida sen ohella, että esityksen vaikutusarvioinnissa hyvityksestä johtuviksi suoriksi verotuottomenetyksiksi on arvioitu 0,9–2,3 miljardia euroa.

Investointien verohyvityksen kohdalla laajempien käyttäytymisvaikutusten huomioon ottaminen on erityisen perusteltua, sillä hyvityksellä ei tueta pelkästään yksittäisiä investointeja, vaan puhtaan siirtymän teollisuuden ekosysteemin rakentumista Suomeen. Investointien toteutuminen edistäisi liiketoimintamahdollisuuksia Suomessa myös sellaisilla aloilla, jotka eivät suoraan ole investointien verohyvityksen piirissä.

---

[1] Fuest ja Neumeier (2023). Corporate Taxation. Annual Reviews, Vol. 15, 2023.
[2] OECD:n tietokanta Compare your country – Corporate Tax Statistics. Saatavilla: https://www.compareyourcountry.org/corporate-tax-statistics.
[3] Ali-Yrkkö ym. (2024). Muistioita hallitukselle – Suomen pelastuspaketti. Etla 10.1.2024 sekä Kujanpää (2023). Yritysverotuksen keventämisestä on päätettävä nyt. EVA blogi https://www.eva.fi/blog/2023/05/31/yritysverotuksen-keventamisesta-on-paatettava-nyt/.
[4] Kangasharju (2024). Yhteisöveron lasku on arvioitua kannattavampaa. Etla Muistio nro 151.

Kansainvälisessä vertailussa Suomen vihreiden tuotteiden osuus tuotannosta vuonna 2021 (2,7 prosenttia) jäi alle EU-maiden keskiarvon (3,8 prosenttia). Vihreiden tuotteiden osuus on selvästi korkeampi mm. Tanskassa (10 prosenttia), Ruotsissa (5,9 prosenttia) ja Saksassa (5,6 prosenttia). Suomen teollisuusrakenne tarjoaa kuitenkin mahdollisuuksia kehittää vihreää tuotantoa erityisesti korkean teknologian aloilla. Vihreän tuotannon osuuden kasvattaminen voisi vahvistaa Suomen teollisuuden kilpailukykyä ja tukea kestävää talouskasvua pitkällä aikavälillä.[5]

On hyvä, että verohyvityksen teknistä toteutustapaa on yksinkertaistettu jatkovalmistelussa siltä osin kuin se EU-sääntelyn puitteissa on mahdollista. Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin etukäteispäätös investointihyvityksen myöntämisestä vähentää sitä oikeudellista epävarmuutta ja sanktioriskiä, joka on rasittanut TKI-verokannustimen käyttöä.[6]

Lyhyen voimassaoloajan vuoksi verohyvityksen kannustinvaikutukset voivat jäädä heikommiksi kuin pysyvämmän investointikannustimen, jonka yritykset voisivat ottaa huomioon jo hyvissä ajoin investointisuunnitelmien alkuvaiheessa.[7] Riittävä aikajänne olisi tärkeää huomioida mahdollisissa tulevissa verokannustimissa.

ELINKEINOELÄMÄN VALTUUSKUNTA

Emmiliina Kujanpää
johtava veroasiantuntija

[5] Koski, Kuosmanen ja Kuusi (2024). Innovaatiovetoisia polkuja talouskasvuun. Etla Muistio Nro 147.
[6] Kauppalehti 8.10.2024. Hehkutetusta veroporkkanasta syntyi sotku – Yritys luuli saavansa 180 000 euron hyödyn, joutuikin maksamaan 4 000 euroa.
[7] Valkonen, Kauppi ja Suni (2014). Simulointeja yhteisöveron alennuksen dynaamisista vaikutuksista Suomessa, ETLA raportit No 41.